

DIE NUWE BRANDWAG- KUNSTENTOONSTELLING

BLOEMFONTEIN

Des. 18-19. 1929.

**ONDER BESKERMING VAN DIE AFRI.
TAAL- EN KULTUUR KONFERENSIE.**

KUNSTENTOONSTELLING

BLOEMFONTEIN,
18 en 19 Des. 1929

'n Leser van „SKAKELS VAN DIE KETTING” skryf ons :
„NAAR HIERDIE BOEK HET ONS UITGESIEN. TEN
LAASTE IEMAND WAT DURF OPENBAAR EN DIE MOED HET
IN AFRIKAANS MODERN TE WEES. DIE SKRYWER SKROOM
NIE FIESIESE VERLANGENS VAN DIE JONGE MENS BY DIE
NAAM TE NOEM NIE. MAAR NAAS HIRDISSE KRASSE DINGE
IS 'N HOË IDEALISME, GEWORTEL IN 'N GOEIE BOERE-OP-
VOEDING. PIENAAR HET 'N LIEFDE VIR DIE PLAASLEWE,
VIR GODS NATUUR, EN NIEMAND VAN ONS GAAN TELEUR-
GESTEL WEG NIE. NAAR HIERDIE BOEK HET ONS UITGE-
SIEN OMDAT DIT EINDELIK WEER 'N MOOI BOEK IS.”

Aan die Bestuurder, Firma J. H. de Bussy,

Posbus 460, PRETORIA.

Geliewe my te stuur

Pienaar: „Skakels van die Ketting”,

waarvoor ek u die bedrag van 7/6 insluit.

Naam

Adres

Dit is jammer dat daar so min tyd was, anders sou die Redaksie van “Die Nuwe Brandwag” seker hierdie Tentoonstelling, 'n groot Suid-Afrikaanse gemaak het, waarop alle kunstenaars van betekenis in S.A. verteenwoordig sou gewees het. Nou is die gedagte laat opgekóm en noodgedwonge kan ons slegs 'n paar verteenwoordigers van ons kuns uitnooi.

Wonderlik is die groei van ons kuns in Suid-Afrika. En dit is dit wat ons so optimisties laat voel, so 'n vas vertrou in ons volk se voortbestaan en grootwording laat hê. Want dis die kuns wat die siel van 'n volk openbaar. Die politiek het leemtes geskep, het afgebreek wat vyandig was: nou moet die leemtes opgevul word en dit deur dinge wat blywende waarde besit.

* * * * *

Pierneef gee ons weer *landskappe*. Dis tog eienaardig dat, sover ons bekend, daar geen Museum in S. A. is wat van sy werk herberg nie. Maar, hy wat ons groot genie is, is deurgedring tot die Boere-wonings. Sy eie volk begin in te sien dat hy die siel van die Afrikaner in sy *landskappe* openbaar.

Elke tentoonstelling bring iets nuuts van hom, 'n nuwe kleurskema, of 'n nuwe lyn. En tog is daar n' egte *Pierneefstyl*. Miskien is onder hierdie werk van sy grootste en beste van die laaste 10 jaar.

Maggie Laubscher is eensaam op haar plaas in Malmesbury; waarom wil ons haar dan nie ten laaste onder ons opneem nie; waarom nie insien dat daar ook vrouens onder ons is wat skep en groot is nie. Haar werk openbaar ook hierdie eensame intimiteit met haar omgewing. Eenvoudig en eg soos haar omgang met haar medemense, so waar en trou, is ook haar werk. 'n Groot liefde spreek uit elke deeltjie. Sy is gekies om haar *portretkuns*.

Anton van Wouw, ons *beeldhouer*, is reeds oud geword in die diens van sy kuns. Maar sy liefde vir die Boere-volk is nog jonk en fris, en so fris is ook sy werk. Hy behoort wel nie aan die moderne skole in beeldhoukuns nie, maar sy werk is tog nog die beste openbaring van die lye en vreugde van die Afrikaner.

Gordon Leith is geen Boer nie, maar is tog in Suid-Afrika gebore en is miskien veel trouer aan sy land as menig ander; hy praat Afrikaans soos 'n Afrikaner en ken ons Boere-volk deur en deur en openbaar 'n groot liefde vir hulle en hul traditiesies. Sy *Woonhuise* is eenvoudig en prakties. Orals probeer hy hulle in die aard van die omgewing aan te pas en so is sy werk nie alleen goed en bruikbaar nie maar ook besonder mooi.

Gerard Moerdyk se kerke is dwarsdeur die Transvaal en die Vrystaat bekend daar is seker maar min wat in Suid-Afrika so veel gebou het en wie so gesog is. Hy probeer 'n kerk te skep wat losbreek van ou traditiesies wat van oorsee kom en in Suid-Afrika nie van toepassing is nie. Hy probeer die eenvoudige Godsdienssin van sy volk in sy heiligste gebou oor te bring.

* * * * *

En so het ons vyf verteenwoordigers uit aparte afdelings van ons kuns in Suid-Afrika gekies. Hulle toon duidelik dat die tydperk van stryd nie meer alleen daar is nie. Ons volk begin reeds ook na hoëre waardes uit te kyk en op te vul die leemtes wat oorlog en politiek geskep het. Die tyd sal seker kom dat ook ons groot sal wees, nie as wêreldmag nie, maar as verkon- digers van die hoogste wat die menslike siel voortbring.

M. L. DU TOIT.

J. P. Pierneef.

1. Die Poort.	14. Doringbome.
2. Karoo.	15. Berge, S.W.A.
Maluties	16. Erongo, S.W.A.
1 „	17. By Usakos, S.W.A.
2 „	18. Landskap, Bosveld.
3 „	19. Lande, Louis Trichard.
4 „	20. Winterveld.
3. Sneegat, Tulbach.	21. Plaas by Warmbad.
4. Helpmekaar, Tulbach.	22. Bome, Houtbosberg.
5. Kerk St., Tulbach.	23. Pienaarsrevier, Skets.
6. OnderSt., Tulbach.	24. Mashau, Soutpansberg.
7. Straat in Tulbach.	25. Gewel, Stellenbosch.
8. Kamp in Bosveld.	26. Hermanus.
9. Rotse, Rooiplaat.	27. Parsifal.
10. Pienaarsrivier.	28. Skeppingshore.
11. Reëndag.	29. Walhalla.
12. Somer, Bosveld.	30. Landskap.
13. Grysdag.	

Gordon Leith.

1. Voortrekkersaal, Model.	12. Soos No. 11, Ingang.
2. Voortrekkersaal, Tekening	13. Woonhuis, Johannesburg.
3. Ontwerp, Stadsaal, Pretoria.	14. Woonhuise, Johannesburg en Pretoria.
4. Ontwerp, Hotel, Johannesburg.	15. Interieurs.
5. Woonhuis, Afr. Materiale.	16. Saal, Kunstgallerij.
6. Ontwerp, Nuwe Goewerneurshuis, Kaapstad.	17. Voorgestelde Plan vir Kerkplein, Pretoria.
8. Ontwerp, Klein Stadsaal en Munisipale Kantore.	18. Reids Gebou, Johannesburg.
9. Tekening, Rand-Water-Raad-Gebou, Johannesburg.	19. Tegniëse Kollege, Pretoria.
10. Dieselfde soos No. 9.—Foto	20. Premier-Meul, Johannesburg.
11. Woonhuis, Johannesburg.	21. Ambagskool, Johannesburg.
	21. Ambagskool, Johannesburg.

Gerard Moudyk

Ned. Geref. Kerk	Luckhoff, O.V.S.
Ned. Geref. Kerk	Kestell, O.V.S.
Ned. Geref. Kerk	Bloemfontein.
Ned. Geref. Kerk	Reddersburg, O.V.S.
Gereformeerde Kerk	Reddersburg, O.V.S.
Ned. Geref. Kerk	Ladysmith, Natal.
Ned. Geref. Kerk	Ingang.
N.H. of Geref. Kerk	Pretoria.
N.H. of Geref. Kerk	Turffontein.
N.H. of Geref. Kerk	Louis Trichardt.
N.H. of Geref. Kerk	Wolmaransstad.
Ontwerp: Trapsaal.	
N.H. of Geref. Kerk	Vereeniging.
N.H. of Geref. Kerk	Machadodorp.
N.H. of Geref. Kerk	Bloemhof.

Anton van Wouw.

1. President Kruger.	6. Sulu.
2. President Steyn.	7. Gordon Leith as Student.
3. Kruger in Ballingskap.	8. Leemans (die eerste telegramdraer van Pretoria).
4. Boesman.	9. Kruger in Ballingskap.
5. Mieliepap-eter.	

Die Nuwe Brandwag is die Enigste
Tydskrif wat in Suid-Afrika
UITSLUITELIK KUNS DIEN.

Ondergetekende wens op Die Nuwe Brandwag vanaf 1930 in
te teken en sluit 7/6 in as betaling vir een jaargang.

Naam:

Adres:

Stuur aan u vriend die Jaargang 1930 as 'n kersgeskenk.

Naam van vriend:

Adres:

.....

.....

J. P. Pierneef.

1. Die Poort. £50-	14. Doringbome. —
2. Karoo. £45-	15. Berge, S.W.A. £12-
Maluties £25:	16. Erongo, S.W.A. £30-
1 „ £25.	17. By Usakos, S.W.A. £25-
2 „ £25.	18. Landskap, Bosveld. £18-
3 „ £25.	19. Lande, Louis Trichard. £20.
4 „ —	20. Winterveld. £18-
3. Sneegat, Tulbach. £25.	21. Plaas by Warmbad. £20.
4. Helpmekeer, Tulbach. £20.	22. Bome, Houtbosberg. £10-
5. Kerk St., Tulbach. £20-	23. Pienaarsrevier, Skets. £10-
6. OnderSt., Tulbach. £30.	24. Mashau, Soutpansberg. —
7. Straat in Tulbach. £20.	25. Gewel, Stellenbosch. £20.
8. Kamp in Bosveld. £25.	26. Hermanus. £25-
9. Rotse, Rooiplaat. —	27. Parsifal. £50.
10. Pienaarsrivier. £20.	28. Skeppingshore. £50.
11. Reëndag. £12-	29. Walhalla. £50.
12. Somer, Bosveld. £22.	30. Landskap. —
13. Grysdag. £18.	